

نسبت خوانندگی و اجتماع و تباری؟

محمد هادی جعفریور
وکیل دادگستری

تبلیغ علیه نظام و اجتماع و تباری علیه امنیت کشور، عنوان مجرمانه‌ای است که علیه برخی خواننده‌های سبک رپ از جمله وفا احمدپور و دانیال مقدم از سوی دادستان مطرح شده، پیش از این شروین حاجی‌پور و توماج صالحی به اتهام تحریک مردم به جنگ و کشتار محاکمه شده‌اند؛ اتهاماتی که عطف به نوع رفتار خواننده‌های مورد اشاره سبب طرح این پرسش شده که چطور ممکن است شخصی با خواندن ترانه مردم را به جنگ و کشتار تحریک کند یا علیه نظام تبلیغ کرده یا علیه امنیت کشور اقدام کند؟ تحلیل جرم مطرح در ماده ۵۱۲ قانون مجازات اسلامی منوط به شناسایی عبارتی مانند جنگ و تحریک است: جنگ عبارت است از زد و خورد بین قوای منظم دول به قصد غلبه یا دفاع (ترمیم‌لوی حقوق) که معمولاً در یک بحران نظامی، سیاسی رخ می‌دهد، دکتر لنگرودی غارت را به تصاحب مال غیر با اعمال قهرآمیز تعبیر و در تشریح ارکان آن به عناصری چون عمد و اعمال قهر و غلبه که موضوع آن مال منقول است، اشاره فرموده، در انتها به قطع‌الطریق (راهنز) از جاع می‌دهند، در تعریف تحریک به ترغیب به انجام کاری با وعده یا پاداش اشاره شده معنای قتل و کشتار هم که واضح است با این وصف از کدام کلمه یا ترانه‌ی شروین حاجی‌پور یا سایر خواننده‌های مورد اشاره این امر استخراج می‌شود که ایشان مردم را به ارتکاب چنین رفتاری دعوت کرده‌اند؟ لذا واضح است که نمی‌توان محتوای ترانه‌ی سروده شده توسط شروین را با غایت مقنن در ماده ۵۱۲ همدان سازی کرد.

ماده ۵۰۰ قانون مجازات، تبلیغ علیه نظام

آنچه همواره از واژه‌ی تبلیغ به ذهن متبادر می‌شود، تفرقه‌ی مثبت از پدیده‌ای است در راستای افزایش تقاضا و جذب متقاضی، حتی در تعبیری که از تبلیغ منفی به ذهن متبادر می‌شود بر حذر کردن و دوری از آنچه موضوع تبلیغ است، دیده نمی‌شود. لذا مفهوم غالب تبلیغ همانطور که در لغتنامه‌های مرجع قید شده است: آگاه کردن دیگران از فواید چیزی، کسی، یا عقیده‌ای؛ تبلیغ کالا، تبلیغ حزبی، رساندن خبر که واژه‌ی مبالغه در مفهوم زیاده‌روی در تفرقه‌ی گذاره‌ای از همین ریشه است.

با این وصف تصور تبلیغ علیه نهاد یا چیزی چندان با منطق سازگار نیست. فارغ از این ایراد منطقی در نحوه‌ی انشاء ماده ۵۰۰ قانون مجازات اسلامی تنها فرضی که ممکن است شخص مرتکب با اتخاذ رفتاری منطبق بر اوصاف تعریف تبلیغ مرتکب رفتار مجرمانه‌ای علیه نظام شود؛ زمانی است که شخصی با فعل و رفتار ارتكابی خویش به نفع گروه‌ها و سازمان‌های مخالف نظام تبلیغ کند که در چنین فرضی امکان ارتکاب چنین جرمی می‌تواند مصادیق متعددی داشته باشد اما چنانچه رفتار و گفتار شهروندی در تعریف نقد منصفانه و مسئولانه (نه نقد همراه با تمهت و فحاشی) قرار گیرد نمی‌توان اینگونه رفتارها را بر ارتکاب جرم تطبیق داد، چرا که نقد حاکمیت و رژیم سیاسی از جمله حقوق اساسی-سیاسی هر شهروندی است. در تأیید چنین تفسیری می‌توان به تبصره ذیل ماده ۳ اصلاحیه قانون مطبوعات مصوب ۱۳۷۹ در تعریف نقد سازنده اشاره کرد: «انتقاد سازنده مشروط به دارا بودن منطق و استدلال و بهریمز از توهمین، تحقیر و تخریب می‌باشد. لذا نقد با تبلیغ علیه نظام تفاوت بنیادین دارد.

ماده ۶۱۰ قانون مجازات اسلامی در مقام جرم‌انگاری اقدام علیه امنیت داخلی و خارجی کشور به عبارت اجتماع و تباری اشاره می‌کند. بنا به تعریفی که از عنصر مادی و عملیات اجرایی جرم ارائه می‌شود، تحقق عنصر مادی این جرم نیازمند رفتاری است مبتنی بر اجتماع و تباری دو نفر یا بیشتر برای ارتکاب جرم به قصد اقدام علیه امنیت داخلی یا خارجی کشور. منظور از تباری هماهنگی و به اصطلاح زد و بند دو یا چند نفر است برای انجام رفتاری با هدف و نیت مشترک در جهت نیل به نتیجه‌ای مشترک، عنصر مادی این جرم شامل دو مرحله است: بروز رفتاری مبتنی بر اجتماع و تباری دو نفر یا بیشتر به قصد ارتکاب جرم علیه امنیت داخلی یا خارجی کشور که چنین مرحله‌ای بیشتر جنبه‌ی انتزاعی و روانی داشته است؛ آن به قصد مجرمانه‌ی یاد می‌کنند که مستند به حدیث رفع (رفع عن امتی تسعه...) (پایمهر (ص) صرف جرم مجرمانه جرم نبوده، قابل تعقیب نیست لذا در این مرحله بر فرض تباری از سوی چنین افرادی رفتار مجرمانه‌ی ناشی از قصد و نیت تعریف شده در تباری و اجتماع ایشان برای اقدام علیه امنیت کشور رخ ندهد، لذا چنانچه دو یا چند نفر به قصد اقدام علیه امنیت کشور تباری کرده‌اند اما به هر دلیل آن جرم مورد نظر علیه امنیت کشور رخ ندهد نمی‌توان مرتکب آن را به اتهام اجتماع و تباری علیه امنیت کشور محاکمه کرد چرا که جرم مورد نظر عقیم مانده، لذا صرف اجتماع و تباری برای ارتکاب جرم علیه امنیت کشور رانمی‌توان جرم دانست.

• صاحب امتیاز و مدیرمسئول: غلامحسین کرباسچی • مشاوران: عباس عدی و احمدزید آبادی، سردبیر: محمدجواد روح، سردبیر آنلاین: افشین امیرشاهی • معاون سردبیر: مهرداد خدیبر، دبیران گروه‌ها: فرزانه طهرانی (اقتصاد)، آرمین منتظری (دبلیو، ملی ورامینی (رسانه و فرهنگ)، سمیه متقی (سیاست) • الناز محمدی (جامعه)، آرش خاموشی (عکس)، هادی حیدری (طرح و کاریکاتور)، شبنم رحمتی (معاون آنلاین)، مدیر هنری: مهدی قربانی تبار • حروفچینی و ویراستاری: شهرام هادی، مدیراداری و آگهی‌ها: شاهرخ حیدری، تلفن روابط عمومی: ۸۸۷۴۹۳۰۰، تحریریه: ۸۸۷۳۰۰۹۱، گالری: ۸۸۷۳۵۲۰۷ • نشانی: خیابان شهید بهشتی، خیابان پاکستان، کوچه دوازدهم، پلاک ۱۸، لیتوگرافی و چاپ: هم‌میهن، توزیع: نشر گستر امروز نوین • تلفن: ۰۲۱-۹۱۳۰۴۱۴۲

جنگ‌جالی مرد بودن يك زن

ادامه جنگ‌جالی‌ها درباره ایمان خلیف بوکسور الجزایری که می‌گویند از نظر بیولوژیکی مرد است

زینب کاظم‌خواه
خبرنگار گروه فرهنگ

حضور دو بوکسور در المپیک پاریس که از مسابقات جهانی سال گذشته محروم شده بودند، بحث‌هایی در مورد اینکه آیا ورزشکاران دارای تفاوت رشد جنسی (DSD) باید در مسابقات زنان شرکت کنند را افزایش داده است. ماجرا از مسابقه ایمان خلیف، بوکسور زن المپیک، شروع شد که با شکست آسان حرفی خورد در ۴۶ ثانیه یک موضوع جنسیتی بین المللی را ایجاد کرد. ایمان خلیف ۲۵ ساله، یکی از دو ورزشکاری است که در مسابقات جهانی سال گذشته در دهلی نوبعد از اینکه معیارهای واجد شرایط بودن جنسیت را نداشت کنار گذاشته شد، حالا بعد از پیروزی در یک چهارم نهایی مقابل آنجلینا کارینی به مدال طلا چشم دوخته است. اما این پیروزی با جنگ‌جالی که راه افتاده خدشه‌دار شده است، وقتی رقیب ایتالیایی اش بعد از شکست تنها در ۴۶ ثانیه با چشمانی اشک‌بار کنار کشید و به مربی اش گفت که «این منصفانه نیست» خلیف در مصاحبه‌ی زیر خاکی که قبل از بازی هافیلیمبرداری شده بود، درباره‌ی لغو محرومیت خود به دلیل بهبودی در سطح تستوسترون بالا صحبت کرد و گفت: «می‌خواستم به تمام دنیا نشان دهم که ایمان خلیف چه زن شجاعی است.» مبارزه‌ی جنگ‌جالی او در پاریس در آستانه‌ی تبدیل شدن به یکی از بحث‌برانگیزترین مبارزات تاریخ المپیک است و رؤسای کمیته‌ی المپیک اکنون با واکنش‌های خشمگینی پس از این مبارزه روبه‌رو هستند.

مردان نمی‌توانند زن شوند

لیز تراس، نخست‌وزیر سابق بریتانیا این مبارزه را به شدت محکوم کرده است. این نماینده سابق حزب محافظه‌کار در توئیترش نوشت: این جنون کی متوقف می‌شود؟ مردان نمی‌توانند زن شوند. چرا دولت بریتانیا به این موضوع اعتراض نمی‌کند؟ قهرمان بریتانیایی المپیک، شارون دیویس، نیز وارد بحث و جدل شد و واکنشی خشمگینانه به این ماجرا داشت: «این تکان دهنده است. کمیته‌ی المپیک مایه‌ی شرم‌ساری و افتضاح وحشتناکی است. در واقع این موضوع کتک‌زدن زنان را قانونی می‌کند. این باید متوقف شود! واقعاً این‌ها چه مرگشون شده؟» در حالی که جی کی رولینگ، نویسنده هری پاتر، این مسابقه را «بیوانگهی» نامید؛ این نویسنده جنسیت انتقادی در روز در پستی نوشت: برای پایان دادن به این جنون چه باید کرد؟ بوکسور زن با جراحات جانی باقی مانده است؟ بوکسور زن کشته شد؟ نویسنده با انتشار ویدئویی از مبارزه‌ی امروز اضافه کرد: «این (کل موضوع) آتماشنا کنید، سپس توضیح دهید که چرا با مردی که زنی را در ملأعام برای سرگرمی شما کتک می‌زند، مشکلی ندارید. این ورزش نیست، از قلدر متقلب با لباس قرمز گرفته تا سازمان‌دهندگان که اجازه دادند این اتفاق بیفتد، همه درباره‌ی مردانی است که از قدرت خود بر زنان لذت می‌برند، رؤسای المپیک با این حال به سرعت از خلیف دفاع کرده و از «پرخاشگری» و «تبعیض» مردم انتقاد کردند. خلیف در شبکه‌های اجتماعی این نوشته‌ها را به اشتراک گذاشت: «الحمدلله، عدل الهی، طی این مبارزه، کارینی دو بار ضربه خورد و مشکوک به شکست بینی اش بود و قبل از این که به مربی اش بگوید «این منصفانه نیست»، به زحمت مشت‌ها را بر تباری برد. بعد روی زانوهایش افتاد، از خشم به تشک ضربه زد و از دست دادن با خلیف امتناع کرد. پس از پایان مبارزه یک طرفه دست‌های ۶۶ کیلوگرم، کارینی ۲۵ ساله گفت که مبارزه را برای «نجات زندگی» اش ترک کرده است. طی مصاحبه‌ی زیر خاکی در کانال الجزایر که عکس‌هایی از کودکی خلیف به‌عنوان دختر بچه را نشان می‌دهد، او می‌گوید که چگونه به‌خاطر «ویژگی‌های فیزیکی اش» که مربی اش در مدرسه در او دیده بود، وارد بوکس شده بود. وقتی مصاحبه‌کننده از او پرسید که چرا ورزش‌ها را انتخاب کرده است که اغلب به‌عنوان ورزش مردان به آن نگاه می‌شود،

خلیف جواب داد: «این فقط شانس محض بود، من هیچ وقت تصور نکرده بودم که یکروز بوکسور شوم، چه برسد به این که قهرمان جهان شوم.» او ادامه داده است: «من همیشه عاشق فوتبال بودم و در روستای کوچک‌مان بازی می‌کردم. پدرم هم همیشه فوتبال را ترجیح می‌داد. اما من در مدرسه در ورزش‌ها خیلی خوب بودم و از آنجا که ویژگی‌های خوب فیزیکی داشتم، معلم تشویق کرد که بوکسور شوم و او کاملاً حق داشت.» خلیف گفت، همین که برای اولین بار پایش را در رینگ گذاشت، عاشق این بوکس شد. این بوکسور کودکی اش را «خیلی سخت» توصیف می‌کند و می‌گوید: «من از منطقه و خانواده‌ای محافظه‌کار آمدم. بوکس، ورزشی بود که تنها به مردان اختصاص داشت. او همچنین از رفت‌وآمدش بین روستایش و شهر می‌گوید، جایی که در آنجا آموزش می‌دید: «این موافقی بود که وقتی شروع کردم، با آن‌ها روبه‌رو شدم. پیش می‌آمد که در خیابان نان می‌فروختم، طرفه و اشیای دیگری را در خیابان جمع‌آوری می‌کردم تا پولی به دست آورم که بتوانم این طرف و آن طرف بروم، چون خانواده‌ام خیلی فقیر بودند.» ایمان حرف‌های را به‌عنوان «استثنای تأثیرگذار» توصیف می‌کند و می‌گوید چطور حرفه‌اش را قبل از نقل مکان به شهر، به پایتخت و بعدتر با انتخاب برای رفتن به خارج از کشور، در روستایی الجزایری شروع کرده بود.

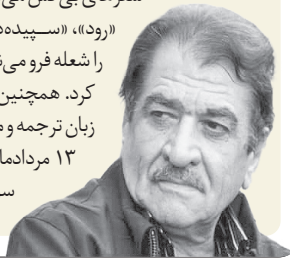
آیا این توطئه است

شرکت خلیف در این رویداد بعد از این که سال گذشته برای حضور در مسابقات جهانی بوکس زنان، سلب صلاحیت شده، باعث جنگ‌جالی‌هایی شده است. وبسایت المپیک خاطر نشان کرد که خلیف ساعاتی قبل از مسابقه‌ی مدال طلا در برابر یانگ لیو از چین در دهلی نو، به دلیل سطح بالای تستوسترون معیارهای واجد شرایط بودن را برآورده نکرد و در نتیجه محروم شد. کمیته المپیک الجزایر (COA) با این ادعا که عدم صلاحیت بخشی از «توطئه» برای جلوگیری از کسب مدال طلا بود، پاسخ داد: «دلایل پزشکی» پشت سطح بالای تستوسترون است. لین یوتینگ از تایوان، دیگر ورزشکاری بود که از مسابقات جهانی محروم شد. خلیف در گفت‌وگویی در فیلمی مستندی می‌گوید: «سال ۲۰۲۲، بعد از ۲۰ ساله بسیار عالی، سالی بسیار سخت برایم بود... آن ضربه‌ای سخت برایم بود اما من قوی‌تر بازم شدم تا توان و عزم را نشان دهم و به تمام دنیا نشان دهم که ایمان خلیف، یک زن شجاع، کیست.» در این مسابقه جنگ‌جالی سریع کارنی دو ضربه سهمگین از خلیف دریافت کرد و گفت که ضربه سنگین، ادامه‌داده را غیرممکن کرد. کارنی بعد از این شکست گفت: «برای حفاظت از جانم کنار کشیدم، نمی‌توانستم ادامه دهم. من در شدیدی در بینی‌ام دارم و گفتم: بس کن. بهتر است از ادامه‌داده‌ی خودداری کنم. از اولین ضربه، بینی‌ام شروع به خونریزی کرد. من نمی‌توانستم در آن لحظه سرزندگی‌ام قمار کنم، باید از جانم هم دفاع می‌کردم. من ترسیده نداشتم، هیچ ترس‌ی از بودن در رینگ یا ضربه خوردن ندارم. من اغلب اوقات در نتیجه‌ی بازی کرده‌ام. من با باردم تمرین می‌کنم و همیشه رویه‌ی مردان مبارزه کرده‌ام. اما امروز درد خیلی بدی احساس کردم.» او همچنین گفته است که برای اعتراض به حضور حریفش از مسابقه کنار نکشیده است، بلکه این تصمیمی است که المپیک باید درباره‌ی آن نظر دهد. او در پاسخ به این سوال که چرا در پایان مسابقه زانو زد، گفت که این به خاطر پدر مرحومش بود که در سال ۲۰۲۱ درگذشت و اضافه کرد: «متأسفم که ایتالیا را روی سکون نبردم.» پس از این مبارزه، فدراسیون بوکس الجزایر از پیروزی خلیف ابراز خوشحالی کرد و در فیس‌بوک نوشت: «به ایمان خلیف، بوکسور الجزایری تبریک می‌گوییم که پس از شکست آنجلینا کارینی ایتالیایی در کمتر از ۴۶ ثانیه در رینگ، بدون زحمت به مرحله یک چهارم نهایی راه یافت. مقامات ایتالیایی قبلاً به حضور این بوکسور الجزایری اعتراض کرده بودند و مقامات المپیک در حال ارزیابی نحوه برخورد با جنگ‌جالی‌های بیشتر پیرامون این الجزایری بودند که در راه کسب مدال طلای المپیک است. کمیته المپیک نهاد جدیدی به‌نام واحد بوکس پاریس ایجاد کرد تا صلاحیت برای مسابقات را مشخص کند. مدارک این نهاد اشاره به جنسیت زنان یا مردان نکرده است و تنها داشتن یک کارت شناسایی قابل قبول برای ورزشکاران بوکسور زن وجود دارد. یکی از مسئولان کمیته‌ی المپیک گفته است، این ورزشکاران قبلاً بارها رقابت کرده‌اند و اینطور نیست که یک‌دفعه از زیر بته سر درآورده باشند. با این بحث‌ها همچنان توکر، یک دانشمند ورزشی، می‌گوید که این جنگ‌جالی‌ها به خاطر نبود یک سیاست واضح از سوی کمیته المپیک ایجاد شده است.

چهره

سالمرگ اندوه‌سرای زندگان عذاب‌دیده

شیرکوبی بی‌کس، در سال ۱۹۴۰ در شهر سلیمانیه کردستان عراق چشم به جهان گشود. زندگی شیرکو تقریباً هم‌زمان با سرآغاز شعر نو در ادبیات گُرد بوده. او و هم‌قطارانش توانستند در مدتی کوتاه شعر کردی را به مرزهای تازه‌ای از ادبیات جهانی برسانند. سیدعلی صالحی از شاعران مطرح معاصر و دبیر کانون نویسندگان ایران در مورد او چنین می‌گوید: «شیرکوبی کس بلندآوازه‌ترین نام و شاعر جهانی ملت کرد است که او را در ردیف شاعرانی چون فردریکو گارسیا لورکا، ناظم حکمت، یانیس ریتسوس، پابلو نرودا، آنونیس (شاعر) و محمود درویش می‌دانند اما برای من سفیر ستارگان شهید و اندوه‌سرای زندگان عذاب‌دیده کردستان است.» صالحی هم چنین معتقد است، شیرکوبی کس با نگاهش به انسان و جهان از شاعران شاخص ۱۰۰ سال اخیر است. از مجموعه شعرهای بی‌کس می‌توان به «دو سرو کوهی»، «عقاب»، «رود»، «اسپیده‌دم»، «آفات»، «اکرکس»، «عطش» را شعله‌فرو می‌نشانند، «دره پروانه‌ها» و... اشاره کرد. همچنین شعرهای این شاعر به چندین زبان ترجمه و منتشر شده‌اند. شیرکوبی کس، ۱۳ مردادماه ۱۳۹۲ در پی دوره‌ای بیماری در سوئد درگذشت.

کتابخانه

زنان بزرگ ایران

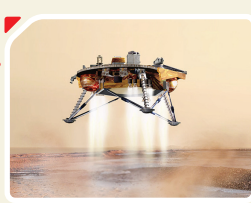
زهره قجاوند، نویسنده‌ی ایرانی است که از او پیش‌تر کتاب‌شعری بانام فنجان خالی یک‌زن منتشر شده است. کتاب «داستان‌های خوب برای دختران بلندپرواز ایران»، کتابی در ژانر ادبیات کودک و نوجوان است که سرگذشت زنان به‌نام ایرانی‌ای که با تحمل سختی‌های بسیار توانستند کارهای بزرگی بکنند را روایت می‌کند. در این کتاب زندگی‌نامه‌ی ۱۰۶ زن موفق ایرانی با زبانی ساده روایت شده است. زبانی مانند: آنا اسکمانی، سیاستمدار؛ انوشه انصاری، شاعر؛ زهرا خانلری، نویسنده و پژوهشگر. کتاب موسیقیدان؛ ایران درودی، نقاش؛ بهجت صدر، نقاش؛ بهناز شفیعی، موتورسوار؛ بی‌بی‌حاضر امیدواری، عروسک‌ساز؛ بی‌بی‌مریم بختیاری، اولین سردار زن ایرانی؛ پروانه وثوق، پزشک؛ پروین اعتصامی، شاعر؛ بری زنگنه، خواننده؛ پوری سلطانی، کتابدار؛ تاج السلطنه، فعال حقوق زنان؛ توران میرهادی، مادر ادبیات کودک ایران؛ دنیا فنی‌زاده، عروسک‌گردان؛ رابعه بلخی، شاعر؛ زهرا خانلری، نویسنده و پژوهشگر. کتاب داستان‌های خوب برای بلندپرواز ایران در ۱۱۰ صفحه، با قیمت ۳۰۰ هزار تومان توسط انتشارات نشر نو منتشر شده است.

داستان‌های خوب
برای دختران
بلندپرواز ایران
نویسنده:
زهره قجاوند
انتشارات: نشر نو

تاریخ

پر تاب فینیکس به مریخ

کاوشگر فینیکس، نام فضایی‌ام فرودگر و بدون سرنشینی است که برای پژوهش در مورد وجود آب و محیط قابل زیست برای ریزانداگان روی سیاره مریخ ساخته شده است. این

کاوشگر روز ۱۳ مردادماه ۱۳۸۶، سوار بر یک راکت دلتای دو، از مرکز فضایی «کیپ کاناورال» در ایالت فلوریدا پرتاب شد. برنامه کاوشگر فینیکس از سوی آزمایشگاه مطالعات ماه و سیارات در دانشگاه آریزونا پیشنهاد و مدیریت شده بود و ناسا نیز ناظر بر انجام این عملیات بود. کشورهای آلمان، بریتانیا، دانمارک، کانادا و سوئیس در این برنامه مشارکت کردند. هزینه مأموریت اکتشافی فینیکس بالغ بر ۳۸۶ میلیون دلار برآورد شده است. طبق پیش‌بینی‌ها، برآورد می‌شد که فینیکس در ماه مه سال ۲۰۰۸، در ناحیه قطب شمال مریخ فرود آید تا به تحلیل نمونه خاک و یخ آن بپردازد و در جست‌وجوی نشانه‌های گذشته و حال آثار حیات برآید. این اتفاق نیز رخ داد و فینیکس توانست پس از چندماه سفر فضایی و پس از گذراندن مراحل پیچیده فرود با موفقیت در مریخ فرود آید.